

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ**

Информативни билтен број 31

Издавач:

Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци

За издавача:

др Зоран Говедар, редовни професор

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР:

др Владимир Ступар
др Бранислав Цвјетковић
др Владимир Петковић
Мирослав Мирковић
Милан Станивуковић
Ђорђије Милановић
Божица Марић
Александра Верхас
Матеј Сировина
Раде Јањић

ТЕХНИЧКА ПРИПРЕМА

Ђорђије Милановић
Александра Верхас
Матеј Сировина

Дизајн

др Љиљана Дошеновић

Година издања: 2023.

САДРЖАЈ

Органи Факултета.....	7
Радници Факултета	9
Одбране мастер теза	11
Одласци у пензију	13
Пријем нових наставника	14
Радови запослених	15
Нова зграда Шумарског факултета	24
Награде	28
Манифестације	28
Конференције и пројекти	31
Сарадња	32
Теренска настава	44
Упис студената	59
Мастери шумарства	63
Дипломирани студенти	65
Најбољи студенти	70
Савез студената Шумарског факултета	72

Предговор

Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци током протеклих 31 годину постојања и рада представља препознатљиву високошколску установу у европским оквирима. Факултет се развијао у складу са потребама шумарске струке и науке, а значајна пажња је посвећена проширењу просторних капацитета, техничком опремању и кадровском јачању и оспособљавању. Образовање кадрова који управљају и газдују једним од најзначајних природних ресурса Републике Српске одвија се на сва три циклуса студија.

Читав процес стварања факултета пратили су бројни економски, социјални и други изазови, који су у ствари били карактеристични за читаво друштво. Недостатак просторних капацитета за квалитетнију наставу и научно-истраживачки рад ове године је превазиђен захваљујући руководству и Влади Републике Српске и руководству Универзитета у Бањој Луци. Добили смо нову зграду и настављамо са радом у бољим условима за раднике и студенате Шумарског факултета. Можемо очекивати и боље резултате у образовању и научно-истраживачком раду што је између осталог наша обавеза, потреба шумарства и шире друштвене заједнице. Само квалитет образовања и научно-истраживачког рада и потпуна одговорност гарантују капацитет за пружање фундаменталне основе за развој шумарства јер нове идеје и парадигме у модерно доба то захтијевају од ове установе.

Будућност развоја Факултета, па и развоја шумарства у цјелини, зависи од тога да ли ћемо у скорој будућности остварити јачу сарадњу са међународним и домаћим институцијама које имају важан утицај на доношење одлука, стицање и примјену научних и стручних знања у области шумарства Републике Српске.

в. д. Декан

Проф. др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС

ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА У АКАДЕМСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ

Декан

др Маријана Каповић Соломун, ванредни професор - до 21.08.2023. године
др Зоран Говедар, редовни професор - в. д. декана од 22.08.2023. године

Продекан за НИР

др Драган Чомић, ванредни професор - до 10.10.2022. године

Продекан за наставу

др Бранислав Цвјетковић, доцент - до 10.10.2022. године

Секретар Факултета

др Дражен Миљић - до 24.10.2023. године
Милан Станивуковић - од 25.10.2023. године

ЧЛАНОВИ ННВ У АКАДЕМСКОЈ 2022/2023.

Научно-наставно вијеће Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци у 2022/2023. академској години чине:

др Зоран Говедар, редовни професор
др Љиљана Дошеновић, редовни професор
др Жељка Марјановић Балабан, редовни професор
др Милан Матаруга, редовни професор
др Зоран Маунага, редовни професор
др Мира Милић, редовни професор
др Зоран Станивуковић, редовни професор
др Југослав Брујић, ванредни професор
др Војислав Дукић, ванредни професор
др Маријана Каповић Соломун, ванредни професор
др Дане Марчета, ванредни професор
др Владимир Ступар, ванредни професор
др Драган Чомић, ванредни професор
др Вања Даничић, доцент
др Владимир Петковић, доцент
др Данијела Петровић, доцент
др Бранислав Цвјетковић, доцент
Зорана Хркић Илић, ма, виши асистент

Срђан Билић, ма, асистент

Ранко Васиљевић, ма, асистент

Илија Чигоја, ма, асистент

Митар Бошњак, студент

Јована Живанић, студент

Раде Јањић, студент

Данијела Латиновић, студент

Давид Тадић, студент

РАДНИЦИ ФАКУЛТЕТА

Наставно особље

др Зоран Говедар, редовни професор
др Љиљана Дошеновић, редовни професор
др Жељка Марјановић Балабан, редовни професор
др Милан Матаруга, редовни професор
др Зоран Маунага, редовни професор
др Мира Милић, редовни професор
др Зоран Станивуковић, редовни професор
др Југослав Брујић, ванредни професор
др Војислав Дукић, ванредни професор
др Маријана Каповић Соломун, ванредни професор
др Дане Марчета, ванредни професор
др Владимир Ступар, ванредни професор
др Драган Чомић, ванредни професор
др Вања Даничић, доцент
др Владимир Петковић, доцент
др Данијела Петровић, доцент
др Бранислав Цвјетковић, доцент
Зорана Хркић Илић, ма, виши асистент – до 24.07.2023. године
Срђан Билић, ма, асистент
Ранко Васиљевић, ма, асистент
Илија Чигоја, ма, асистент

Ненаставно особље

др Дражен Миљић – до 24.10.2022. године
мр Мишел Бувач
мр Мирослав Мирковић
Ђорђије Милановић, ма
Јелена Чучковић, ма
Здравко Ковачевић, дипл. инж. шумарства
Божица Марић, дипл. инж. шумарства

Александра Верхас, дипл. новинар
Сања Радиновић, дипл. економиста
Милан Станивуковић, дипл. правник
Бранкица Кајкут – до 18.10.2022. године
Богданка Гвозден
Снежана Ђаковић – до 03.08.2023. године
Матеј Сировина
Владо Ристић – до 25.05.2023. године
Мирјана Ђукић
Бранислав Вишекруна
Драган Убовић
Мирјана Комљеновић
Борка Шакић – до 22.05.2023. године
Лана Манојловић – до 31.12.2022. године
Весна Ђурђић
Жељана Ћелић - до 30.10.2023. године

ОДБРАНЕ МАСТЕР ТЕЗА

Илија Чигоја

На Шумарском факултету Универзитета у Београду, дана 21.02.2023. године, асистент, Илија Чигоја, дипл. инж. шум., одбранио је мастер рад под називом: „Утицај шумске механизације на степен збијености различитих типова земљишта на мркоњићком шумскопривредном подручју“, пред Комисијом у саставу:

1. Проф. др Ратко Ристић – председник, Шумарски факултет Универзитета у Београду;
2. Проф. др Маријана Каповић Соломун – ментор, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци;
3. Проф. др Мухамед Бајрић – члан, Шумарски факултет Универзитета у Сарајеву.

Основни циљ рада био је истражити повезаност између физичко-хемијских особина различитих типова шумских земљишта и утицаја механизације на њихову збијеност, као важног покретача деградације земљишта. Асистент Чигоја завршио је мастер студије са просјечном оцјеном 10.

Срђан Билић

Дана 03.07.2023. године, у свечаној сали Шумарског факултета УНИБЛ, колега Срђан Билић успјешно је одбранио свој мастер рад. Срђан је, прије двије године, изабран у звање асистента за ужу научну област Планирање газдовања шумама. Током овог периода, показао је велику активност и преданост свом послу, постигавши значајне резултате. Истичемо његов тимски дух и изузетан однос према колегама, што је битно допринијело унапређењу рада Катедре за Планирање газдовања шумама и нашег факултета у цјелини.

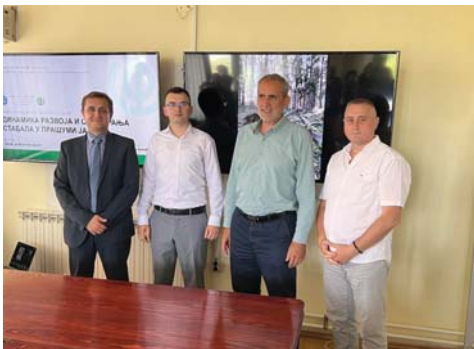
Наслов мастер рада је «Динамика развоја и одумирања стабала у прашуми Јањ». Овај рад представља значајан допринос истраживању прашума на нашим просторима, фокусирајући се на динамику структуре састојина, аспект који је досада био занемарен. Истраживања су вршена у "језгру" строгог резервата природе "Прашума Јањ", гдје је постављено 40 сталних примјерних површина. Резултати истраживања указују на прогресију букве и смањење учешћа четинарских врста дрвећа кроз посматрани десетогодишњи период.

Колега је успјешно одбранио мастер рад пред комисијом коју су чинили:

- Др Зоран Маунага, редовни професор – предсједник, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци,
- Др Војислав Дукић, редовни професор – ментор, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци,
- Др Зоран Говедар, редовни професор, дописни члан АНУРС – члан, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци.

Састојине прашумског типа нам пружају велике и вриједне могућности проучавања режима природних поремећаја, измјене врста и динамике састојина. С обзиром на значај прашума, Срђан ће наставити своја истраживања кроз докторске студије. План му је да истражи и упореди просторну структуру и динамику састојина прашумског типа са привредним шумама, са фокусом на високе мјешовите шуме јеле, смрче и букве.

Честитамо колеги Срђану на квалитетном раду и иновативној презентацији свог истраживања.

ОДЛАСЦИ У ПЕНЗИЈУ

Борка Шакић

Борка Шакић отишла је у пензију 22.05.2023. године.

Рођена је 1958. године у Пискавици код Бање Луке. На Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци била је запослена на радном мјесту спремачица од 2003. године.

Владо Ристић

Владо Ристић отишао је у пензију 25.05.2023. године.

Рођен је 1958. године у Крупи на Врбасу. Свој радни вијек завршио је на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци, гдје је био запослен од 2009. године на радном мјесту радник на телефонској централи.

Снежана Ђаковић

Свој радни вијек Снежана Ђаковић завршила је 03.08.2023. године.

Рођена је у Кључу 1958. године. На Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци била је запослена од 1999. године, на радном мјесту технички секретар, а од 2009. на радном мјесту референт за студентска питања.

ПРИЈЕМ НОВИХ НАСТАВНИКА

др Наташа Лукић, доцент

Сенат Универзитета у Бањој Луци на сједници одржаној 30. 03. 2023. године на основу Извештаја Комисије за избор у саставу:

Др Синиша Шкондрић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци, предсједник

Др Тања Максимовић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци, члан и

Др Слађана Петронић, редовни професор Пољопривредног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, члан

донио је Одлуку број: 02/04-3.668-38/23 да се др Наташа Лукић изабере у звање доцента за ужу научну област **Биљне науке, Ботаника**.

РАДОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

Радови публиковани у часописима или зборницима:

Brzić I., Brener M., Čarni A., Čušterevska R., Čulig B., Dziuba T., Golub V., Irimia I., Jelaković B., Kavgaç A., Krstivojević Ćuk M., Krstonošić D., **Stupar V.**, Trobonjača Z., Škvorc Ž. (2023). Different ecological niches of poisonous *Aristolochia clematitis* in central and marginal distribution ranges—Another contribution to a better understanding of Balkan Endemic Nephropathy. *Plants* 12(17): 3022.

Ferreira C.S.S., Kašanin-Grubin M., **Kapović Solomun M.**, Sushkova S., Minkina T., Zhao W., Kalantari Z. (2023). Wetlands as nature-based solutions for water management in different environments. *Current Opinion in Environmental Science & Health* 33, 100476. <https://doi.org/10.1016/j.coesh.2023.100476>.

Gojković Cvjetković V., **Marjanović-Balaban Ž.**, Vujadinović D., Vukić M., Ivanović M. (2022). Research of the effect of cold atmospheric plasma on gluten proteins from gluten-free flour. *Journal of Engineering & Processing Management* 14(2): 57–65.

Gojković Cvjetković V., **Marjanović-Balaban Ž.**, Grujić R., Rajić D., Vujadinović D., Vukić M. (2022). Determination of gliadin and glutenin proteins from biscuit by RP-HPLC and FTIR method after treatment with cold atmospheric plasma. *VIII International Congress "Engineering, Environment and Process Industry" - Congress Proceedings*, 42–53.

Gojković Cvjetković V., **Marjanović-Balaban Ž.**, Grujić R. (2023). Examination of the effect of cold atmospheric plasma on gluten proteins from gluten-free flour by the CGE method. *Scientific conference SANUS 2023 - Congress Proceedings*, 429–437.

Govedar Z., Prokhorova N., Babić V., **Dukić V.**, Kanjevac B., **Bilić S.** (2023). Natural Regeneration on Deadwood in the Primeval Forest Janj. *Lesnoy Zhurnal = Russian Forestry Journal* 5: 90–102. (In Russ.)

Говедар З., Петровић Д. (2023). Значај шумскоузгојних мјера за производњу дрвета као савременог материјала. *Савремени материјали* 55: 181-195.

Dimitrova A., Csilléry K., Klisz M., Lévesque M., Heinrichs S., Cailleret M., Andivia E., Madsen P., Böhenius H., **Cvjetkovic B.**, De Cuyper B., de Dato G., Ferus P., Heinze B., Ivetic V., Köbölkuti Z., Lazarevic J., Lazdina D., Maaten T., Makovskis K., Milovanovic J., Monteiro A.T., Nonić M., Place S., Puchalka R., Montagnoli A. (2022). Risks, benefits, and knowledge gaps of non-native tree species in Europe. *Front. Ecol. Evol.* 10: 1-16.

Dukić V., Bilić S., Petrović D., Jović G. (2023). Applicability of different regression models for estimation of merchantable wood volume of sessile oak (*Quercus petraea* (Matt.) Liebl.) in Bosnia and Herzegovina. *Šumarski list* 147 (9-10): 445-455. <https://doi.org/10.31298/sl.147.9-10.3>

Isakov Y.I., Tabatskaya M.T., Vnukova I.N., Mashkina S.O., Mikhin I.V., **Govedar V.Z.** (2023). Phenotypical and genetic breeding evaluation silver birch and downy birch ex situ and in vitro. *Forestry Engineering Journal* 13(2): 25-42.

Kalaba V., Ilić T., Kalaba D., Đurđević-Milošević D., **Marjanović-Balaban Ž.** (2023). Comparison of fungicidal effect of propolis extracts and metronidazole. *Scientific conference SANUS 2023 - Congress Proceedings*, 385–393.

Klisz M., Chakarborty D., **Cvjetković B.**, Grabner M., Lintunen A., Mayer K., George J., Rossi S. (2023). Functional Traits of Boreal Species and Adaptation to Local Conditions. In: Girona, M.M., Morin, H., Gauthier, S., Bergeron, Y. *Boreal: Forests in the Face of Climate Change - Change*. Sustainable Management, pp. 232-258, Springer, Cham, Switzerland.

Koljanin D., **Brujić J.**, Čarni A., **Milanović Đ.**, Škvorc Ž., **Stupar V.** (2023). Classification of Wetland Forests and Scrub in the Western Balkans. *Diversity* 15(3): 370 (published online 4 March 2023). DOI: 10.3390/d15030370

Koljanin D., Brujić J., Stupar V., **Milanović Đ.** (2023). Notes on the distribution and conservation status of some rare plants of wet habitats in Bosnia and Herzegovina. *Biologica Nyssana* 14(1): 15–29. DOI: 10.5281/zenodo.8027089

Maslo S., **Milanović Đ.** (2023). Notulae to the native vascular flora in Bosnia and Herzegovina. *Natura Croatica* 32(2): 413–422. doi:10.20302/NC.2023.32.26

Marjanović-Balaban Ž., Kalaba V., Gojković Cvjetković V. (2023). Antibacterial activity of *Allium ursinum* L. *Scientific conference SANUS 2023 - Congress Proceedings*, 281–288.

Mataruga M., **Cvjetković B.**, De Cuyper B., Aneva I., Zhelev P., Cudlín P., Metslaid M., Kankaanhuhta V., Collet C., Annighöfer P., Mathes T., Marianthi T., Despoina P., Jónsdóttir R., Monteverdi M.C., de Dato G., Mariotti B., Kolevska D., Lazarević J., Sundheim Fløistad I., Klisz M., Wojciech G., Paiva V., Fonseca T., Nicolescu V.N., Popović V., Devetaković J., Repáč I., Božič G., Kraigher H., Andivia E., Diez J., Böhenius H., Löf M., Bilir N., Villar-Salvador P. (2023). Monitoring and control of forest seedling quality in Europe. *Forest ecology and management* 546: 1-10

Nicolescu V.-N., Mason W.L., Bastien J.-C., Vor T., Petkova K., Podrázský V., Đodan M., Perić S., La Porta N. Brus R., Andrašev S., Slávik M., Modranský J., Pástor M., Rédei K., **Cvjetković B.**, Sivacioğlu A., Lavnyy V., Buzatu-Goanță C., Mihăilescu G. (2023). Douglas-fir (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) in Europe: an overview of management practices. *Journal of Forest Research* 34: 871–888.

Peterka T., Hájková P., Jiroušek M., Hinterlang D., Chytrý M., Auniņa L., Deme J., Lyons M., Seiler H., Zechmeister H., Apostolova I., Beierkuhnlein C., Bischof M., Bižić-Nicolae C., Brancaloni L., Čušterevska R., Dengler J., Didukh Y., Dítě D., Garbolino E., Gerdol R., Iemelianova S., Jansen F., Juutinen R., Kamberović J., Kapfer J., Klímová B., Knollová I., H. M. Kolari T., Lazarević P., Luostarinen R., Mikulášková E., **Milanović Đ.**, Miserere

L., Erenskjold Moeslund J., A. Molina J., Pérez-Haase A., Petraglia A., Puglisi M., Ruprecht E., Šmerdová E., Spitale D., Tomaselli M., Vassilev K., Hájek M. (2023). Formalized classification of the class Montio-Cardaminetea in Europe: towards a consistent typology of spring vegetation. *Preslia* 95: 347–383. doi:10.23855/preslia.2023.347

Petković V., Marčeta D., Potočnik I. (2022). Optimization of primary forest accessibility in high forests with natural regeneration. *Šumarski list* 9–10: 427-437.

Petković V., Marčeta D., Bajrić, M. (2023). Analysis of quality of primary forest accessibility: the case study. *Glasnik Šumarskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci* 33: 19-27.

Petrović D., Vranić N., Dukić V., Bilić S. (2023). Karakteristike prstenova prirasta belog i crnog bora sa usorsko-ukrinskog šumsko-privrednog područja, Republika Srpska, BiH, Udruženja šumarskih inženjera i tehničara Srbije. *Šumarstvo* 1-2: 69–83.

Radosavljevic M., Masiero M., Rogelja T., **Comic, D.** (2023). Alignment of National Forest Policy Frameworks with the EU Timber Regulation Requirements: Insights from Montenegro and the Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina). *For-ests* 14(6): 1157.

Rodríguez-González P. M., Abraham E., Aguiar F., Andreoli A., Baležentienė L., Berisha N., Bernez I., Bruen M., Bruno D., Camporeale C., Čarni A., Chilikova-Lubomirova M., Corenblit D., Čušterevska R., Doody T., England J., Evette A., Francis R., Garófano-Gómez V., ..., **Stupar V.**,... Dufour S. (2022). Bringing the margin to the focus: 10 challenges for riparian vegetation science and management. *WIREs Water* 9(5): e1604.

Stanivuković Z., Vasiljević R. (2022). Snow damage in plantations of Austrian pine and Scots pine in the western part of the Republic of Srpska. *Bulletin of the Faculty of Forestry, University of Banja Luka* 32: 17-31.

Станивуковић З., Васиљевић Р. (2023). Анализа учинка феромонских препарата и клопки намијењених за сузбијање поткорњака смрче на подручју ШГ „Романија“ Соколац, Република Српска, БиХ. *Шумарство* 2023(1-2): 45-54.

Stešević D., Anđić B., Caković D., Čušterevska R., Markišić H., Matevski V., **Milanović Đ.**, Nazarov M., Stanišić-Vujačić M., Vassilev K., Šilc U. (2023). The synecology of endemic relict species *Ramonda serbica* (Gesneriaceae). *Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology* (Accepted 17 Mar 2023).

Stupar V., Avdibegović M., Barudanović S., Jurković J., Kobajica S., Mataruga M., Bećirović Dž. (2022). Pritisci na prirodu u Bosni i Hercegovini: Procjena statusa i trendova po grupama ekosistema. *Glasnik Šumarskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci* 32: 33-58.

Chenxi Xu Ch., An W., Marković B.S., Sun Sh., Sun Y., Gavrilov B.M., **Govedar Z.**, Hao Q., Guo Zh. (2023). Anthropogenic warming has exacerbated droughts in southern Europe since the 1850s. *Communications Earth & Environment* 232(4): 1-9.

Šabanović E., Djordjević V., **Milanović Đ.**, Jenačković-Gocić D., Bektić S., Huseinović S., Randelović V. (2023). *Orchis anthropophora* (L.) All. (Orchidaceae), a confirmed species for the flora of Bosnia and Herzegovina. *Biologica Nyssana* 14(1): 7–13. DOI: 10.5281/zenodo.8027050

Škuletić D., Gojković Cvjetković V., **Marjanović-Balaban Ž.**, Vujadinović D., Vukić M., Sniljanić M., Vasiljević Lj. (2022). The effect of replacing part of wheat flour in muffins with quinoa on glutenin proteins. *VIII International Congress "Engineering, Environment and Process Industry" - Congress Proceedings*, 103–112.

Књиге (уџбеници, монографије) и поглавља у књигама:

Ballian D., **Daničić V.**, Tuž A. (2023). *Pitomi kesten (Castanea sativa Mill.) u Bosni i Hercegovini*. Akademija nauke i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Велковски Н., **Говедар З.**, Христовски С., Најдовски Б. (2023). Одрживи развој и управљање буковим шумама. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI: 537–576.

Дошеновић Љ. (2023). Општекорисне функције шума и њихов значај. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске. Бања Лука, Монографија: 69 -98.

Главоњић Б., **Чомић Д.** (2023). Трговина дрветом и карбон кредитима у Републици Српској. У Говедар З., Матаруга М., Пржуљ Н. (уредници) (2023). *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*.

Говедар З., Матаруга М., Дукић В., Чомић Д., Ступар В., Главоњић Б., Вашко Ж., Дражић С., Зубић Г., Боснић М., Марковић Б. (2023). *Смјернице за стратегију развоја шумарства Републике Српске*. Универзитет у Бањој Луци – Шумарски факултет, Бања Лука, 234 стр.

Говедар З., Матаруга М., Пржуљ Н. (уредници) (2023). Одрживи развој и управљање шумским екосистемима. У: Пржуљ Н, Јањић В (уредници): *Одрживи развој и управљање природним ресурсима Републике Српске (Едиција)*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, 868 стр.

Говедар З., Медаревић М., Крстић М. (2023). Шумарство и одрживи развој. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске. Бања Лука, Монографија LI:1–26.

Говедар З., Медаревић М., Крстић М., Пржуљ Н. (2023). Адаптивно управљање шумама. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI:809–850.

Говедар З., Крстић М., **Матаруга М.** (2023). Производња биомасе из шума и остатака дрвопрерађивачке индустрије. У: Тркуља В, Говедар З, Пржуљ Н (уредници): *Биомаса као обновљиви извор енергије*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LII:249-295.

Илић П., **Говедар З.**, Тркуља В. (2023). Заштита животне средине између загађења, заштите и законске регулативе. У: Илић П, Говедар З, Пржуљ Н (уредници): *Животна средина*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LV:1–42.

Исајев В., **Даничић В.** (2023). Мултифункционални значај биодиверзитета и генетичких ресурса шума Републике Српске (БиХ). У: З. Говедар, М. Матаруга, Н. Пржуљ (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима* (pp. 331-404). Академија наука и умјетности Републике Српске.

Кошанин О., **Говедар З.**, Љубичић Ј., Нешић М. (2023). Значај шума у животној средини. У Илић, П., Говедар, З., Пржуљ, Н. (уредници): *Заштита животне средине – заштита наше заједничке будућности*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Монографија LV:579-622.

Крстић М., **Говедар З.**, Кањевац Б. (2023). Гајење шума у функцији одрживог развоја. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI:463–535.

Крстић М., **Говедар З.**, Кањевац Б. (2023). Шумске мелиорације у функцији унапређења шумског фонда. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживо газдовање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI:577–602.

Матаруга М. (2023). Притисци на природне ресурсе у свијету и код нас. У: Матаруга М, Јањић В, Пржуљ Н (уредници): *Природни ресурси у функцији развоја друштва XXI вијека*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LIII: 175–246. DOI 10.7251/EORU2307175M

Матаруга М., Чакловица Ф., Пржуљ Н., Петровић Д., Мачкић С., Иванковић С., Гаши Ф., Дурмић-Пашић А., Чолаковић А. (2022). *Генетички модификовани организми у Босни и Херцеговини*. Агенција за безбједност хране: 56 стр.

Матаруга М., Јањић В., Пржуљ Н. (уредници) (2023). Природни ресурси у функцији развоја друштва XXI вијека. У: Пржуљ Н, Јањић В (уредници): *Одрживи развој и управљање природним ресурсима Републике Српске (Едиција)*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, 626 стр.

Матаруга М., Цвјетковић Б. (2023). Сјеменарство, расадничарство и пошумљавање. У: (уредници) Говедар, З., Матаруга, М., Пржуљ, Н.: *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*, рр. 405-461. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука.

Медаревић М., **Говедар З.**, Петровић Н. (2023). Стање шумског фонда и планирање у шумарству. У: Говедар З, Матаруга М, Пржуљ Н (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI: 27-68.

Петковић В. (2023). Планирање шумских комуникација. У З. Говедар, М. Матаруга, Н. Пржуљ (уредници): *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LI: 745-769.

Трбић Г., Попов Т., **Матаруга М.** (2023). Климатске промјене и природни ресурси. У: Матаруга М, Јањић В, Пржуљ Н (уредници): *Природни ресурси у функцији развоја друштва XXI вијека*. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LIII:247–297. DOI 10.7251/EO-RU2307247T

Тркуља В., **Говедар З.**, Пржуљ Н. (2023). Биомаса као обновљиви извор енергије. У: Пржуљ, Н., Јањић, В. (едиција): *Одрживи развој и управљање природним ресурсима Републике Српске*, Монографија стр. 827

Цвјетковић Б. (2023). Агрошумарство – стање и потенцијали, У (уредници): Матаруга, М., Јањић, В., Пржуљ, Н. *Природни ресурси у функцији развоја друштва XXI вијека*, стр. 339-369, Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука.

Чомић Д. (2023). Иновативне могућности шумарства Републике Српске у зеленој економији и климатским промјенама. У Говедар З., Матаруга М., Пржуљ Н. (уредници) (2023). *Одрживи развој и управљање шумским екосистемима*.

Радови презентовани на симпозијумима (објављени у књизи сажетак):

Bilić S., Dukić V., Keren S., Petrović D. (2023). Dynamics and mortality of trees in old-growth forest Janj, Book of abstracts, First international scientific conference for young scientists of Southeast Europe, Forestry science: development and progress based on the past, February 10th 2023, Jastrebarsko, Croatia.

Bilić S., Petrović D., Jović G., Dukić V. (2023). Crown structure of silver fir trees in uneven aged stands on Borja mountain (Bosnia and Herzegovina), Book of abstracts, First international scientific conference for young scientists of Southeast Europe, Forestry science: development and progress based on the past, February 10th 2023, Jastrebarsko, Croatia.

Говедар З. (2022). Значај шумскоузгојних мјера за производњу дрвета као савременог материјала. Међународни научни скуп 15. међународна научна конференција Савремени материјали, АНУРС, 15.09.2022., Бања Лука

Говедар З. (2023). Лесные экосистемы и изменение климата. Международная научная конференция „Практические эксперименты и перспективные вопросы, связанные с реализацией климатических проектов“, 22-25.05.2023., Воронеж, Россия

Говедар З. (2023); Њега шума у функцији адаптације на климатске промјене. Семинар „Планирање газдовања шумама у условима промјене климе“, 07-09.11.2023., Гоч, Србија

Говедар З., Прохорова Н. Л. (2023). Сравнительный анализ возможного естественного лесовосстановления лиственных пород в горных и лесостепных условиях. Международная научно-практическая конференция, посвящённой Всемирному дню охраны окружающей среды „Синтез науки и образования в решении экологических проблем современности“, 3 июня 2022 года, Воронеж, Россия

Говедар З. (2023). Лесные экосистемы и изменение климата. Международная научная конференция „Практические эксперименты и перспективные вопросы, связанные с реализацией климатических проектов“, 22-25.05.2023., Воронеж, Россия

Говедар З. (2023). Тридесет година шумарства Републике Српске. Научни скуп, Тридесет година Републике Српске, АНУРС, 22.12.2022. Бања Лука

Govedar Z., Pržulj N., Grujić R., Prohorova N. L. (2023). Zdravstvena uloga šuma u vremenu postcovid oporavka. Međunarodna naučna konferencija “Znanjem do zdravlja” Sanus, 23-24.06.2023. Prijedor

Grujić R., Pržulj N., **Govedar Z.** (2023). Valorizacija otpada od hrane u svrhu smanjenja utcaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Plenarni referat, Međunarodna naučna konferencija “Znanjem do zdravlja” Sanus, 23-24.06.2023. Prijedor

Даничић В., Каповић Соломун М., Чигоја И. (2023). Садржај хумуса и киселост различитих типова земљишта у састојинама питомог кестена на подручју Босне и Херцеговине. *Књига апстраката – Заштита природе и животне средине, стање, значај и перспективе*, 246-247.

Dukić V., Romčević D., **Maunaga Z., Bilić S., Petrović D.** (2022). Gazdovanje šumama nacionalnog parka „Kozara“, Knjiga izvoda, Naučno-stručni skup Održivo upravljanje nacionalnim parkovima i gazdovanje šumskim ekosistemima, Beograd.

Keren S., **Dukić V., Bilić S.** (2022). Recent structural and compositional changes of the old-growth forest Janj in Bosnia and Herzegovina, Book of Abstracts, International IUFRO Conference: Fir and pine management in a changeable environment: risks and opportunities, Sarajevo, 19th - 22nd September, 2022.

Malbašić V., Stojanović N., **Govedar Z.** (2023). Biomass production management model on surfaces degraded by mining exploitation. Proceedings 9th international Conference mining and environmental protection. 24-27. May 2023, Belgrade, Serbia

Mataruga M., Cvjetković B., Daničić V. (2023). Strategija očuvanja Pančićeve omorike kao ugrožene drvenaste vrste, *Knjiga sažetaka - 3. SEFORGEN međunarodno znanstveno savetovanje - Genetika i oplemenjivanje šumskog drveća jugoistočne Europe-stanje i izazovi*, 28-29.

Milanović Đ. (2023). Evropska ekološka mreža i Crna Gora – značaj i problematika, sa posebnim osvrtom na kartiranje tipova staništa. Plenarno predavanje. Naučna konferencija “Zaštita prirode i životne sredine – stanje značaj i perspektive”. 20-23. Septembar 2023, Plav-Gusinje – Knjiga apstrakata: 36–37.

Motta R., Bono A., **Bilić S.**, Berretti R., Alberti G., Curovic M., **Dukić V.**, Garbarino M., Keren S., Nola P., Petruzzellis F., Ruffinatto F. (2022). The old-growth forest of the Dinaric Alps and their fundamental role as a reference for management and as a sentinel for the climate change, Book of Abstracts, International IUFRO Conference: Fir and pine management in a changeable environment: risks and opportunities, Sarajevo, 19th - 22nd September, 2022.

Petrović D., Vranić N., Dukić V., Bilić S. (2023). The structure of the growth rings of scots and austrian pine from the Zavidovići-Teslić area, Book of abstracts, First international scientific conference for young scientists of Southeast Europe, Forestry science: development and progress based on the past, February 10th 2023, Jastrebarsko, Croatia.

Petrović D., Govedar Z., Dukić V., Bilić S. (2023). Dynamic Bending Strength of Pančić Spruce Wood from Natural and Artificially Raised Stands, The book of Abstracts, Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, Međunarodnog naučnog skupa „Savremeni materijali“

Popović A., Šoškić M., Stešević D., **Milanović Đ.** (2023). Važna biljna staništa područja Čakora. Poster prezentacija. Naučna konferencija “Zaštita prirode i životne sredine – stanje značaj i perspektive”. 20-23. Septembar 2023, Plav-Gusinje – Knjiga apstrakata: 298–299.

Pržulj N., Grujić R., **Govedar Z.**, Nožinić M., Brenjo D. (2023). Alternativna pšenica spelta (*Triticum spelta* L.). Međunarodna naučna konferencija “Znanjem do zdravlja” Sanus, 23-24.06.2023. Prijedor

Stešević D., Stanišić-Vujačić M., **Milanović Đ.**, Šilc U. (2023). Četiri roda i osam taksona novih za vaskularnu floru Crne Gore. Oralna prezentacija. Naučna konferencija “Zaštita prirode i životne sredine – stanje značaj i perspektive”. 20-23. Septembar 2023, Plav-Gusinje – Knjiga apstrakata: 154–155.

Chytrý M., Axmanová I., Holubová D., Novotný P., Preislerová Z., Řezníčková M., Attorre F., Biurrun I., Blažek P., Bonari G., Čeplová N., Danihelka J., Davydov D., Dřevojan P., Fahs N., Guarino R., Hennekens S., Hrivnák R., Kalníková V., Kalusová V., Kebert T., Knollová I., Knotková K., Kuzemko A., Loidi J., Lososová Z., Marce-nò C., Midolo G., **Milanović Đ.**, Novák P., Rohn M., Schaminée J., Štěpánková P., Těšitel J., Těšitelová T., Tichý L., Vynokurov D., Willner W. (2023). FloraVeg.EU – a new online database of European vegetation and flora. Conference “The Future of Vegetation in the 22nd Cnetura”, 3-8 September 2023, Coffs Harbour, Australia. Book of Abstracts

Čigoja I., Kapović Solomun M. (2022). Characteristics of Dystric Cambisol in the forest management unit „Lisina“. *Book of Abstracts - International Conference SETOF – Soil Erosion and Torrential Flood*: 12.

Чигоја И. (2022). Особине кречњачко-доломитних црница на подручју ПЈ „Овчара“. *Књига апстраката – 15. Научно-стручни скуп „Студенти у сусрет науци – СтЕС 2022“*, 49-50.

Čigoja I., Kapović Solomun M. (2023). The influence of the skidders on the compaction on Mollic Leptosols in the „Mrkonjičko“ forest management area. First international scientific conference for young scientists of Southeast Europe. *Book of Abstracts – Forestry science: development and progress based on the past*, 98-99.

НОВА ЗГРАДА ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА

Почетком академске 2023/24. године Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци преселио се у нову, модерну зграду која је пројектована по највишим еколошким стандардима.

Укупна површина зграде износи 7.200 метара квадратних, а инвестиција је коштала 11,7 милиона КМ. Зграда се налази у пријатном амбијенту, у склопу Универзитетског града у Бањој Луци, са свим доступним елементима неопходним за квалитетан рад и одмор студената. Зграда је пројектована тако да ефикасно штеди и оптимално троши енергију за потребе гријања и хлађења.

Замишљен је модеран приступ студентским службама кроз иновативна софтверска рјешења. Поред тога студентима су лако и брзо доступни студентски дом, студентска менза, спортски терени, базени, ботаничка башта, продавнице. Кампус је добро повезан са свим дијеловима града, те се лако и брзо стиже лаганом шетњом или градским превозом.

Наставницима и сарадницима су на располагању модерно опремљени кабинети и пријатно радно окружење, транспарентно према студентима.

Објекат користе Шумарски факултет и Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет, који сарађују у едукацији студената на свим додирним тачкама које имају: пројектовање производа од дрвета, градња, пројектовање зелених површина, и многе друге на којима се два факултета сусрећу у науци и пракси.

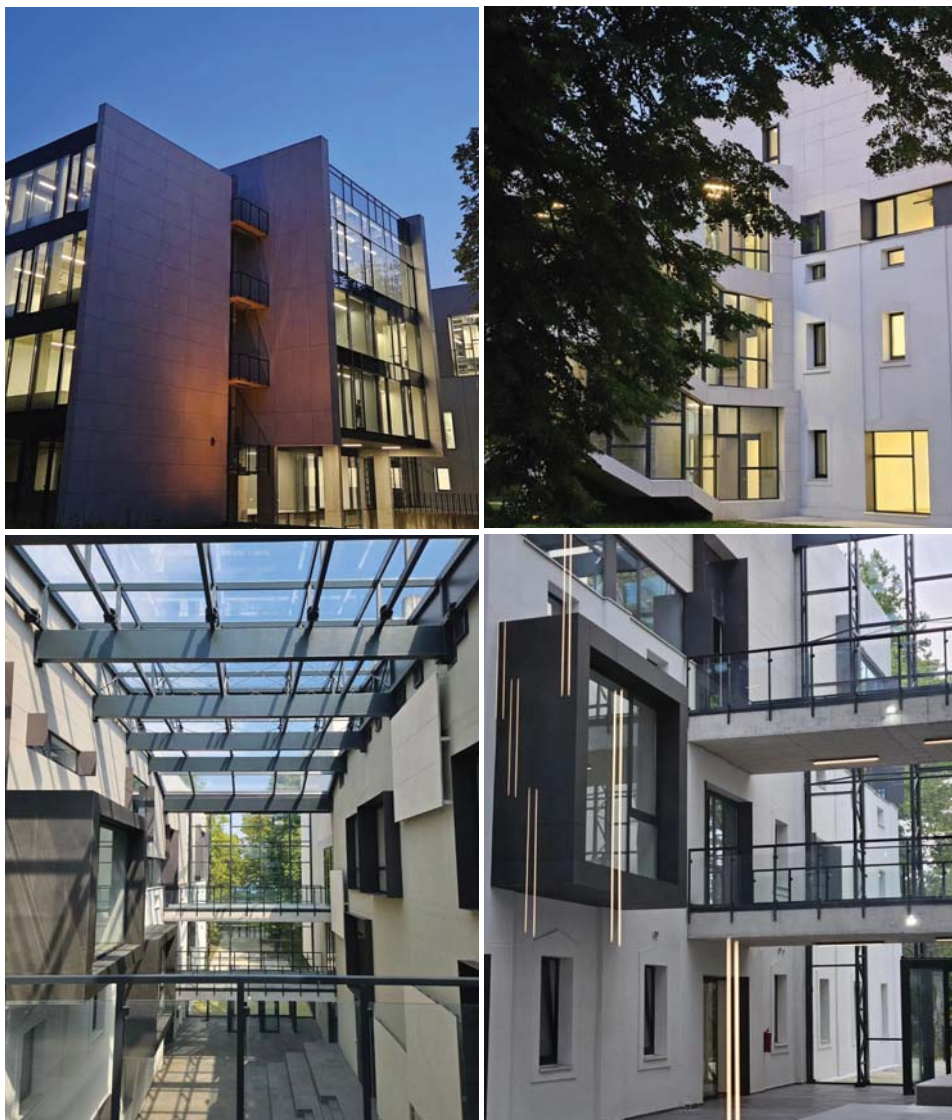

Свечаност поводом отварања нове зграде Архитектонско-грађевинско-геодетског и Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци одржана је 24. октобра 2023. године.

Свечаности су присуствовали предсједник Републике Српске Милорад Додик, српски члан Предсједништва БиХ Жељка Цвијановић, министар за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске Жељко Будимир, ректор Универзитета у Бањој Луци проф. др Радослав Гајанин са сарадницима, проректори, декани, чланови Управног одбора Универзитета, предсједник Академије наука и умјетности Републике Српске академик проф. др Рајко Кузмановић, представници ЈП Шуме РС и бројни гости.

Предсједник Републике Српске Милорад Додик честитао је деканима, професорима и студентима отварање нове зграде, истакавши да је Република

Српска издвојила властита средства из буџета за изградњу ове зграде. Он је додао да је поносан што нови објекат остаје будућим генерацијама професора и студената да стичу универзална знања која се могу користити било гдје у свијету и која могу да презентују Бању Луку, Републику Српску и српски народ.

Српски члан Предсједништва БиХ, Жељка Цвијановић, истакла је задовољство свечаним отварањем ове зграде, чиме се стварају знатно бољи услови за рад наставника и студената.

Присутнима на свечаности обратио се и министар за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво доц. др Жељко Буди-

мир, нагласивиши да је нова зграда Архитектонско-грађевинско-геодетског факултета и Шумарског факултета резултат памети, изузетности, стручности, снаге и храбрости да будемо аутаркични.

Ректор Универзитета у Бањој Луци проф. др Радослав Гајанин захвалио је руководству Републике Српске за подршку Универзитету и свим факултетима.

Вршилац дужности декана Шумарског факултета академик проф. др Зоран Говедар рекао је да се захваљујући новом објекту могу очекивати и бољи резултати рада.

Професор Говедар је подсетио да је овај факултет основан 1992. године, да школује кадар способан да одговори свим научним изазовима из те области и да је мисија Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци заснована на посвећености највишим стандардима образовања и научних истраживања у шумарству.

Са новом зградом, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци добио је све неопходне услове за бољи рад наставног особља и студената. Нови хербаријум који ће бити регистрован у међународним мрежама, 4 лабораторије које ће наставити пружати досадашње услуге те акредитацијом проширити спектар могућих истраживања и услуга, ГИС лабораторију за студенте и за обуке, кабинете за наставно и административно особље, као и простор за Савез студената. Са Архитектонско-грађевинско-геодетским факултетом дијелимо један велики и три мала амфитеатра и око 20 учионица, библиотеку, скриптарницу, свечане сале, итд. Тиме је унапријеђена наша научно-образовна установа која ће моћи пратити шумарску привреду, образовати будуће инжењере, мастере и докторе шумарства, који треба да чине окосницу развоја Републике Српске.

НАГРАДЕ

Награђени наставници и сарадници Шумарског факултета

Управни одбор Универзитета у Бањој Луци, на 28. сједници, одржаној 31. октобра 2023. године, донио је одлуке о новчаним наградама наставницима и сарадницима за 2022. годину у четири категорије.

Наставници Шумарског факултета проф. др Војислав Дукић и др Владимир Петковић награђени су у категорији награда које се односе на наставнике и сараднике ауторе научног рада објављеног у индексираном научном часопису.

Награде за достигнућа у развоју науке додјељују се за изузетне резултате у области научноистраживачког рада и доказ су преданог рада и труда наших наставника и сарадника.

Поред ових награда проф. др Маријана Каповић-Соломун добила је повељу „Капетан Миша Анастасијевић“ 2022, за научноистраживачки рад и високо образовање.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Друге „Мале шумарске игре“ Гозна 2023

У склопу промотивних активности, са циљем да дјеца кроз игру и такмичење у природи схвате колико им је природа важна, Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци у сарадњи са ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, а под покровитељством предсједника Републике Српске господина Милорада Додика организовао је, на излетишту „Гозна“ у Челинцу, друге „Мале шумарске игре“.

У припреми и организацији овогодишњих игара учествовале су колеге са Шумарског факултета: доц. др Вања Даничић, проф. др Маријана Каповић Соломун, проф. др Жељка Марјановић Балабан, Илија Чигоја, Александра Верхас, Матеј Сировина, Мишел Бувач и Бранислав Вишекруна, уз несебичну помоћ наших студената: Раде Јањића, Жељане Крстић, Ане Марковић, Милице Поповић, Сање Ченагџија, Анђеле Војновић, Митра Бошњака и Петра Божића.

У такмичарском дијелу, у три дисциплине, учествовала су дјеца предшколског узраста из бањалучких вртића: „Први кораци“, „Звончица“, „Луна“, „Мали другари“ и „Анђелак“ и вртића „Невен“ из Челинца, чије витрине ће красити још један побједнички пехар који доносе са Малих шумарских игара.

Након завршеног такмичења и церемоније додјеле пехара и медаља, те поклоне које су нам ове године припремили из фирме „THOR“ д.о.о. Добој, дјеца су уживала у слободним активностима у природи, учећи о важности очувања природе и здраве животне средине.

Прво студентско шаховско првенство „Шумарство ОПЕН 2022“

Поводом 30 година постојања и рада Шумарског факултета организовано је 1. Студентско шаховско првенство „Шумарство ОПЕН 2022“ с циљем популаризације шаха као интелектуалног спорта међу студентима. На првенству су наступили студенти девет различитих факултета, а прво мјесто, са свим побједама, заузео је Драган Станковић, сребро је припало Радославу Ћетојевићу са 5,5 освојених поена, док је бронзу освојио Владан Пејић са 5 поена – уједно члан и сениорске екипе бањалучког „ГАМБИТ-а“.

На турниру су очекивано најбројнији били студенти Шумарског факултета, а треба истаћи и да је најбоље пласирани представник домаћина био Весели-

новић Душко који је заузео 5. мјесто. Једина дама је била Маја Зелић која је на свом првом турниру освојила сјајно 8. мјесто.

Такмичари су одиграли укупно седам кола по Швајцарском систему уз компјутерско паровање са програмом *Swiss-Manager* и резултатима уживо на www.chess-result.com, уз темпо игре од 8 минута по играчу за цијелу партију + 4 секунде за сваки одиграни потез.

Сви учесници су на поклон добили захвалницу за учешће, шаховску књигу, а три првопласирана такмичара уникатне дрвене медаље док је шампион освојио и уникатан дрвени пехар те руксак Шумарског факултета. Организатори су обезбиједити и специјалну награду изненађења – шаховску гарнитуру (дрвене фигуре+табла) коју је насумичним извлачењем освојио најсрећнији учесник – Душко Веселиновић.

Такмичење је судио Немања Шипка – ФИДЕ међународни шаховски судија (ФИДЕ ИД: 14409305).

КОНФЕРЕНЦИЈЕ И ПРОЈЕКТИ

Свјетски дан шума - Савјетовање

Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци и Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и Министарством за научнотехнолошки развој високо образовање и информационо друштво Републике Српске, 21. марта 2023. године у Административном центру Владе Републике Српске у Бањој Луци, обиљежили су Свјетски дан шума, организовањем првог Савјетовања у области шумарства Републике Српске.

Еминентни предавачи из Србије и Републике Српске били су наши гости који су, својим занимљивим предавањима и актуелним темама, промовишући важност шумарске науке и струке, окупили више од 130 учесника.

Похвале и позитивни коментари учесника, показатељ су да је прво Савјетовање у области шумарства Републике Српске, у потпуности испунило сва очекивања.

САРАДЊА

Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци координатор СЕЕРУС мреже „*Managing forests for climate changes*“ у академској 2022/2023. години

СЕЕРУС мрежа под насловом „Managing forests for climate changes“, која постоји већ пар година и координисана је од стране наставника са нашег факултета, настављена је и у академској 2022/2023. То је доказ успјешне реализације мреже у претходним годинама. Мрежа подразумијева мобилност студената и наставника из научно-образовних институција земаља Југоисточне Европе. Наведена СЕЕРУС мрежа тренутно окупља учеснике из: Босне и Херцеговине, Србије, Македоније, Хрватске и Словеније. У оквиру наведене мреже, неколико наставника и сарадника из земље и региона, боравило је на партнерским институцијама.

Очекујемо успјешну реализацију мреже у наредној академској години, као и ширење мреже у наредним годинама на већи број институција и држава.

Споразуми о сарадњи

Потписан је Споразум о сарадњи између Федералне државне буџетске високообразовне установе „Вороњешки државни универзитет шумарства по имену Г.Ф. Морозов“ (ФСБЕИ ХЕ „ВСЛУ“), и Универзитета у Бањој Луци односно Шумарског факултета. Предмет споразума је сарадња у изради и размјени образовне литературе, наставних средстава, припрема заједничких научних монографија, научних и методолошких публикација; академска размјена специјалиста у оквиру образовних и научних програма ради наставе, предавања и истраживања у областима од заједничког интереса; размјена искустава у организовању и извођењу наставе, коришћење образовне технологије; обављање заједничких научно-истраживачких, развојних и других послова; привлачење студената, додипломских и постдипломских студената; спровођење заједничких пројеката, курсева, семинара; организовање и одржавање заједничких научно-практичних и научно-методолошких симпозијума, конференција и других догађаја.

Такође, током априла 2023. године Шумарски факултет потписао је још два меморандума о сарадњи: са Природно-математичким факултетом Универзитета у Новом Саду и са Развојном агенцијом РАГА из Градишке. Контакт особе испред Факултета су Владимир Ступар и Јелена Чучковић. Ове институције ће заједнички радити на развоју теорије и праксе у области извођења наставе, предавања, консултација и остваривање заједничких истраживања и метода рада. Институције ће обављати сарадњу у размјени информација о наставном плану и програму школовања и размјену кадрова.

Позивна предавања на државном Шумарско-техничком универзитету у Вороњезу по имену Г.Ф. Морозова

Проф.др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а одржао је предавања по позиву на Вороњешком државном шумарско-техничком универзитету по имену Г.Ф. Морозова у периоду од 19.05. до 02.06.2023. године. Предавања су се односила на различите теме из области шумарства (ризичи газдовања шумама, адаптивно управљање шумама, савремени стратешки циљеви и приоритети у шумарству Републике Српске и ЕУ и др.). Током боравка одржани су радни састанци са Ректором Универзитета Михаил Валентинович Драпалук, проректором за наставу Черных Александр Сергеевич, проректором за науку и иновације Морковина Светлана Сергеевна, шефом катедре за екологију, заштиту шума и ловство проф. Харченко Николай Николаевич и шефом катедре за планирање газдовања, гајење шума и таксацију шума проф. Матвеев Сергей Михайлович.

Закључено је да за будући развој сарадње је потребно потписати Споразум о сарадњи два Универзитета према којем би се подразумевала размјена наставника, сарадника и студената, заједничке апликације на домаће и међународне пројекте и објављивање радова у домаћим и међународним часописима, учешће студената на фестивалима и научним скуповима младих истраживача. Наглашено је да постоји могућност реализације пројеката који се односе на противпожарну заштиту шума и дендрохронолошка истраживања. На Вороњешком Шумарско-техничком универзитету 22. и 23.05.2023.

године одржана је међународна научна конференција под насловом „Практични експерименти и перспективна питања у вези реализације климатских пројеката“ на којој је присуствовао министар науке и високог образовања Руске Федерације Валерий Фалков који је посјетио експерименталну базу факултета.

Промоција Едиције и монографија

Академија наука и умјетности Републике Српске публиковала је 9 монографија у оквиру Едиције Одрживи развој и управљање природним ресурсима Републике Српске чији уредници су академик Ново Пржуљ и академик Васкрсија Јањић. Пета по реду је монографија Одрживи развој и управљање шумским екосистемима а уредници монографије су проф. др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а, проф. др Милан Матаруга и академик Ново Пржуљ. Монографија садржи 22 поглавља и у њеном писању учествовала су 33 аутора, углавном професори са универзитета из Републике Српске, Србије, Црне Горе и Македоније. У промоцији монографија учествовао је проф. др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а. Монографија је промовисана поводом Свјетског дана шума 21.03.2023. године у АНУРС-у и на Шумарском факултету у Београду 27.06.2023. године.

У оквиру манифестације „Дани Српске у Србији“ у организацији Шефа Представништва Републике Српске у Србији господина Млађана Цицковића одржане су промоције у Суботици 23.09.2023. године у српском културном центру “Свети Сава” и у Чачку на Пољопривредном факултету Универзитета у Крагујевцу 26.09.2023. године. Организацију промоција помогли су градоначелници Суботице господин Стеван Бакић и Чачка господин Милун Тодоровић. Као члан делегације Републике Српске у промоцији Едиције учествовао је проф. др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а.

Одржан интеркатедарски скуп и научно савјетовање „Генетика и оплемењивање шумског дрвећа југоисточне Еуропе – стање и изазови“

У Залесини (Хрватска) је од 27. до 29. септембра 2023. одржан интеркатедарски скуп и научно савјетовање „Генетика и оплемењивање шумског дрвећа југоисточне Еуропе – стање и изазови“. Скуп је организовао Факултет шумарства и дрвне технологије Свеучилишта у Загребу у сарадњи са Хрватским шумарским институтом и ЈП „Хрватске шуме“ д.о.о., а одржан је у Наставно-покусном шумском објекту (НПШО) Залесина у Горском Котару, шумом богатом дијелу Хрватске. Скуп је осмишљен као наставак традиције периодичних окупљања, али и као научно савјетовање, па су учесници презентовали резултате свог истраживачког или стручног рада, као и своје идеје и активности у оквиру горе насловљене теме.

Уз подсјећање на успјешне резултате досадашње сарадње, договорене су и нове заједничке активности. Као важан резултат овог састанка усвојен је и назив ове неформалне организације, ForGenIks. На завршној вечери, скупу се обратио и декан Факултета шумарства и дрвне технологије Свеучилишта у Загребу, проф. др Јосип Маргалетић, који је упознао учеснике са основним активностима факултета, те изразио задовољство и подршку организацији скупа. Такође, договорено је да сљедећи ForGenIks буде 2025. у Охриду.

Ерасмус К1 програм кредитне размјене са Менделовим универзитетом у Брну, Чешка Република

У академској 2022/23. години, као финалној години реализације ЕРАСМУС К1 програма кредитне размјене са Менделовим универзитетом у Брну, који је трајао 4 године, реализоване су посјете наставника са Шумарског факултета Универзитета према Менделовом универзитету у Брну и посјете наставника и пројект менаџера са Менделовог универзитета у Брну према нашем фа-

култету. Уједно су реализоване преостале кредитне размјене студената, те је наш факултет био домаћин тројици студената из Брна, док је своје размјене на Менделовом Универзитету у Брну завршило пет наших студената.

Наведени програм размјене представља један од најуспјешнијих на Универзитету у Бањој Луци. Кроз програм размјене прошло је десет наставника и сарадника са Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци, један наставник са Медицинског факултета Универзитета у Бањој Луци и један наставник са Пољопривредног факултета Универзитета у Бањој Луци, што размјени даје посебан мултидисциплинарни карактер. Са друге стране, на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци, боравило је троје наставника са Менделовог Универзитета, један пројект координатор, два студента докторских студија и три студента мастер студија.

У протеклој академској години реализовано је 7 одлазних мобилности. На Менделовом Универзитету у Брну боравили су: проф. др Маријана Каповић Соломун и доц. др Вања Даничић (април 2023.), проф. др Милан Матаруга, доц. др Бранислав Цвјетковић (новембар 2022.), проф. др Војислав Дукић и доц. др Данијела Петровић (март 2023.), проф. др Зоран Говедар и проф. др Драган Чомић (јул 2023.). Са других факултета нашег Универзитета, у марту 2023. године у Брну је боравио проф. др Жељко Вашко са Пољопривредног факултета Универзитета у Бањој Луци и проф. др Реља Суручић са Медицинског факултета Универзитета у Бањој Луци.

С обзиром на одлична искуства у реализацији са пројекта који се ове године завршава, Менделов Универзитет у Брну и Шумарски факултет у Бањој Луци аплицирали су за нови пројекат, који је одобрен у септембру 2023 године.

Посјета професора Шумарског факултета Менделовом универзитету у Брну

У склопу пројекта међународне Ерасмус размјене наставног особља између Универзитета у Бањој Луци и Менделовог Универзитета у Брну, Чешка Република, у периоду од 16.04.2023. до 23.04.2023. године, проф. др Маријана Каповић Соломун и доц. др Вања Даничић су боравиле у студијској посјети Факултету шумарства и дрвне технологије у Брну.

Проф. др Каповић Соломун је студентима основних и мастер студија одржала предавања под насловом, „Земљишни ресурси и њихова деградација у Босни и Херцеговини“ гдје је поред стручног дијела, упознала студенте о административној и структурној подјели, те надлежностима Републике Српске над природним ресурсима, гдје спада и земљиште.

Доц. др Даничић је предавала о Генетичком диверзитету природних популација питомог кестена у Босни и Херцеговини. Колегиница је у својим предавањима представила и наш Универзитет, Кампус и град Бањалуку, те културне специфичности града на Врбасу.

Током боравка обављени су и разговори са деканом, проф. др Либором Јанковским и пројект менаџером Аленом Шаманиловом и том приликом договорена је будућа сарадња везана за размјену студената и наставног особља, као и могућности сарадње на пројектима са посебним освртом на позив за Interreg Danube. Састанци су одржани и са др Романом Лонгауером и др Михалом Марек директором Czech Globe института гдје је поред научне, договорен и наставак сарадње на конкретним пројектним апликацијама.

Домаћини су организовали обилазак лабораторија за педологију и геологију и лабораторије за генетске анализе, обилазак Арборетума у склопу Универзитетског кампуса као и обилазак теренских експеримената релевантних за област земљишта и област очувања генетичких ресурса.

Поред наставног и истраживачког дијела размјене, нашим наставницима омогућено је и вријеме за слободне активности, обилазак знаменитости Брна, те упознавање са чешком културом и традицијом. Учешћем у размјени остварена су нова познанства и отворене нове могућности за међународну сарадњу.

Посјета професора Шумарског факултета Универзитету примјењених наука Одсјек за шумарство у Фрајзингу

У оквиру кредитне размјене по пројекту Еразмус +, проф. др Зоран Говедар и доц. др Владимир Петковић боравили су од 7. до 12. новембра 2022. године на Универзитету примјењених наука (Weihenstephan-Triesdorf University of Applied Sciences) Одсјек за шумарство (Department of Forestry) у Фрајзингу

(Freising), Баварска, СР Њемачка. Том приликом су се упознали са приликама и колегама на факултету, али и њих упознали са ресурсима којима располаже Шумарски факултет Универзитета у Бањој Луци. Разговарано је о могућностима сарадње и том приликом колеге су изразили интересовања за размјену студената и наставника, извођење предавања, заједнички рад на изради завршних радова, а нарочито су заинтересовани за истраживања прашума у Републици Српској. У току посјете, професори су учествовали у извођењу теренске наставе за студенте првог циклуса студија и том приликом обишли постављене огледе у шуми у циљу испитивања квалитета земљишта. У овој лабораторији на отвореном професори су размјенили искуства са колегама из струке у погледу провођења планова газдовања шумама у Баварској.

Утисци студената са Менделовог универзитета из Брна током боравка на кредитној размјени кроз програм Ерсамус К1

У периоду од 1. маја до 30. јуна, на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци боравили су студенти са Менделовог Универзитета у Брну, Чешка Република. Боравак и активности су реализовани кроз програм кредитне размјене Ерсамус К1.

Студенти другог циклуса студија на Менделовом Универзитету, Факултет за шумарство и прераду дрвета, студијски програма „Прерада дрвета“: Ростислав Березјук, Матеј Јавурек и Матеј Шимек имали су прилику да се упознају са нашим факултетом, наставницима, сарадницима и студентима. Кроз посебан програм упознали су се са прерадом дрвета у компанијама у Републици Српској, а домаћини су им биле домаће компаније и руководиоци сектора, од којих су многи били студенти нашег факултета. Овом приликом се топло захваљујемо на помоћи свим колегиницама и колегама, који су помогли око организације посјете за студенте из Чешке.

Поред компанија, колеге из Чешке су имале прилику да се упознају са љепотама наше државе, кроз путовања и обиласке наших планина. Искуства колега из Чешке преносимо у цјелости:

„Прво, жељели бисмо да се захвалимо свим студентима и академском особљу Шумарског факултета, који су нам помогли током нашег боравка у Бањој Луци. Веома смо захвални и срећни због прилике да посјетимо земљу са тако пријатним људима, прекрасном природом и градовима као што је Босна и Херцеговина. Током нашег боравка, посетили смо различите шуме у низу планинских ланаца као што су Прењ, Чврснаца, Враница, Влашић,

Динара, Требевић и Козара. У области обраде дрвета посетили смо компаније у Републици Српској: „Дрвопродекс“ Бања Лука, „Врбас“ Бања Лука, „Дрвопродекс“ Србац, „Тексопром“ Србац, „Нова Дипо“ Горњи Подградци, „Агрофлора“ Козарска Дубица и „Стојнић“ Машићи. Већина ових компанија ставља велики акценат на обраду дрвета, од трупца до крајњег производа, са минималним извозом полуфабриката. Напори у максималном искоришћавању отпада за производњу брикета и пелета такође су похвални. Иако се компаније сусрећу са неколико изазова, индустрија обраде дрвета у Републици Српској може се сматрати обећавајућим сектором. Хвала вам и са задовољством очекујемо скори поновни долазак у ову прекрасну земљу.

Размјена наставника кроз пројекат CEEPUS „Managing forests for climate change“

Кроз реализацију CEEPUS пројектних активности под насловом „Managing forests for climate change“ (Управљање шумама кроз климатске промјене), проф. др Милан Матаруга боравио је, у периоду од 27.02. до 03.03.2023. године, на Шумарском факултету Свеучилишта у Загребу, гдје је реализовао низ предавања на тему: Климатске промјене као пријетња шумским генетичким ресурсима; Међународне и националне иницијативе у очувању генетичких ресурса; Размјена (трговина) генетичким материјалом; Очување *in situ* у шумама којима се редовно газдује; *Ex situ* методе очувања у засађеним шумама; Одрживо управљање и шумски генетички ресурси, итд.

Поред наставних активности, захваљујући сјајном домаћинском односу професора Саше Богдана, била је то сјајна прилика да се обиђу неки од пољских експеримената Катедре за шумарску генетику, затим сјеменске плантаже храста лужњака, производња садног материјала итд. Кроз посјету Хрватском шумарском институт у Јастребарском и шумским газдинствима у близини Загреба, сагледан је успјех пошумљавања уз примјену нових технологија. Све ово је реализовано у разговорима са бројним истраживачима и шумарским инжењерима на терену.

Професори са Менделовог универзитета у Брну одржали презентације за академско особље и студенте

Кроз програм кредитне размјене (Ерасмус К1): наставника, сарадника и студената Шумарског факултета Универзитета у Брну и Факултета за шумарство и прераду дрвета Менделовог Универзитета у Брну, наставници Јитка Менхазова и Петра Хлавчкова (Jitka Meňházová и Petra Hlaváčková), одржале су, дана 29.05.2023. године, предавања на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци намијењена нашем академском особљу и студентима на теме:

- Петра Хлавчкова – Презентација активности Института за шумарство економику и политику у преради дрвета;
- Јитка Менхазова – Циркуларна економија и биоекономија у шумарству и дрвном сектору у Чешкој Републици.

Колегиница Петра Хлавчкова са Менделовог Универзитета у Брну упознала је наше наставнике, сараднике и студенте са активностима у области истраживања и образовања студената на Менделовом Универзитету у Брну, могућностима за бољу међусобну сарадњу и бољу повезаност наше двије партнерске институције.

Колегиница Јитка Менхазова представила је истраживања и активности на пољу биоекономије и циркуларне економије у шумарству и дрвној индустрији у Чешкој Републици. Посебан акценат је ставила на релевантне акте, који регулишу наведену област на нивоу Европске Уније.

Након предавања покренута је дискусија у којој су наши наставници и сарадници имали прилику да поставе питања и да разговарају о темама које су презентовале колегинице са Менделовог Универзитета у Брну.

Колеге са Менделовог универзитета у Брну одржали презентације за академско особље и студенте

Кроз програм кредитне размјене (Ерасмус К1): наставника, сарадника и студената Шумарског факултета Универзитета у Брну и Факултета за шумарство и прераду дрвета Менделовог Универзитета у Брну, професор Алеш Бајер и пројект менаџер Алена Шамонилова (Aleš Bajer и Alena Šamonilová), одржали су, дана 31.05.2023. године, предавања на Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци намијењена нашем академском особљу и студентима на теме:

- Алеш Бајер – Геодиверзитет – занемарен дио заштите природе;
- Алена Шамонилова – Представљање Менделовог Универзитета у Брну, Факултет за шумарство и прераду дрвета. Увод у пројект менаџмент

Колега Алеш Бајер са Менделовог Универзитета у Брну упознао је наше наставнике, сараднике и студенте са геодиверзитетом, као дијелом природе који је занемарен у односу на све остале елементе диверзитета.

Колегиница Алена Шамонилова упознала је наше наставнике, сараднике и студенте са активностима у области истраживања, образовања студената и пројект менаџмента на Менделовом Универзитету у Брну, те упознала наше студенте и наставнике са могућностима за бољу међусобну сарадњу и бољу повезаност наше двије партнерске институције

Након предавања покренута је дискусија у којој су наши наставници и сарадници имали прилику да поставе питања и да разговарају о темама које су презентовали колегиница и колега са Менделовог Универзитета у Брну.

Уређивачки и редакциони одбори научних часописа

Проф. др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а од 2022. године је гостујући уредник часописа *Frontiers and global Change* који се налази на SCI листи међународно признатих часописа. Часопис публикује издавачка платформа *Frontiers* (<https://www.frontiersin.org/>). У оквиру овог часописа актуелно је тематско издање под насловом *Old-Growth Forests of Southeast Europe and their Relevance for Forest Management* (<https://www.frontiersin.org/research-topics/52660/old-growth-forests-of-southeast-europe-and-their-relevance-for-forest-management>).

Проф.др Зоран Говедар, дописни члан АНУРС-а именован је 10.11.2023. године за члана редакционог одбора часописа «Лесной вестник/Forestry Bulletin». Ово је водећи научно-информативни часопис у Руској Федерацији из области екологије, коришћења шума, хемијске технологије и прераде дрвета и економике у области шумарства. Издавач часописа је Московски државни технички универзитет по имену Н.Е. Баумана у оквиру којег се налази Филијала Митишћи (Шумарски факултет) (<https://les-vest.msfu.ru/>). Главни уредник часописа је Санаев Виктор Георгиевич, професор доктор техничких наука, директор Филијале Митишћи у МГТУ им. Н. Э. Баумана.

ТЕРЕНСКА НАСТАВА

Прва година

Наставни предмет: Геодезија и картографија

Датум: 05. и 07.04.2023.

Теренска настава одржана је 05. и 07. 04. 2023. год. у трајању од 8 часова са студентима 1. године, под стручним вођством проф. др Јелене Гучевић и доц. др Владимира Петковића. Студенти су упознати са техникама одређивања висинских разлика геометријским нивелманом и мјерењем праваца у сврху рачунања правоуглих координата тачака и њихових надморских висина, те са мјерењима магнетног азимута и дужина страна у полигонском влаку.

Наставни предмет: Дендрологија

Датум: 11.05.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар

Локалитети: 1. Рекавице, Камена Врата; 2. језера Балкана код Мркоњић Града; 3. Јеловица код Ситнице; 4. Ловачка кућа Мањача

Задатак: упознавање са прољетњим аспектом флоре и дендрофлоре термофилних, хигрофилних и мезофилних састојина медунца, китњака, црног граба, бјелограбића, јеле и букве.

Друга година

Наставни предмет: Шумске комуникације

Датум: 22-24.05.2022.

Наставници: др Владимир Петковић

Теренска настава из предмета Шумске комуникације одржана је од 22. до 24. маја 2023. године у Трапистима. Доц. др Владимир Петковић је у прва два дана наставе упознао студенте 2. године Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци са Директном методом пројектовања шумских путева која подразумева: постављање нулте линије, исправљање исте и дефинисање полигона трасе пута, рачунање елемената хоризонталних кривина са обиљежавањем тачака кривина на терену, стационирањем шумског пута, снимањем уздужног профила терена и снимањем попречних профила терена. Трећи дан теренске наставе студенти су у учионици прикупљене податке са терена користили за пројектовање шумских путева помоћу програмског пакета RoadEng канадске компаније Softree.

Наставни предмет: Фитоценологија

Датум: 30.03.2023.

Наставници: др Владимир Ступар, Драган Кољанин

Локалитети: Црни Врх (Траписка шума)

Фитоценоза: *Epimedio-Carpinetum*, шума китњака и граба

Земљиште: дистрични камбисол на дијабаз-рожњацима

Фитоценолошки снимак бр. 1

Датум: 06.06.2023.

Наставници: др Владимир Ступар, др Југослав Брујић

Локалитети: Заврдушки поток

Фитоценоза: *Lamium galeobdolon-Alnus glutinosa* phaza, јошик

Земљиште: флувисол на габро-долериту

Фитоценолошки снимак бр. 2

Наставни предмет: Фитоценологија + Педологија

Датум: 06.06.2023.

Наставници: др Владимир Ступар, Ђорђије Милановић, ма Илија Чигоја

Локалитети: Дера (Козара)

Фитоценоза: *Lathyro nigeri-Quercetum petraeae*, храстик китњака са граором

Земљиште: еутрични камбисол на габро-долериту

Фитоценолошки снимак бр. 3

Датум: 06.06.2023.

Наставници: др Владимир Ступар, Ђорђије Милановић, ма Илија Чигоја

Локалитети: Дера (Козара)

Фитоценоза: *Dentario polyphyllae-Abietetum* prov., јелик са многолисном ре-
жухом

Земљиште: еутрични камбисол на еоценском флишу

Фитоценолошки снимак бр. 4

Датум: 07.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

Локалитети: Равнице, одјел [60/1a] (Мањача)

Фитоценоза: *Aremonio-Piceetum*, смрчик са петровцем

Земљиште: лувисол на кречњачким доломитима

Фитоценолошки снимак бр. 5

Датум: 07.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

Локалитети: Репушњача, одјел [24а] (Мањача)

Фитоценоза: *Cardamini savensis-Fagetum*, буквик са савском режухом

Земљиште: калкониз (50% литосол-30% калкомеланосол-20% калкокамбисол)

Фитоценолошки снимак бр. 6

Датум: 08.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

Локалитети: Јасеновац-Јањила (Бравско)

Фитоценоза: *Fraxino orni-Quercetum cerridis*, церик са црним јасеном

Земљиште: калкониз (40% литосол-40% калкомеланосол-20% калкокамбисол)

Фитоценолошки снимак бр. 7

Датум: 08.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

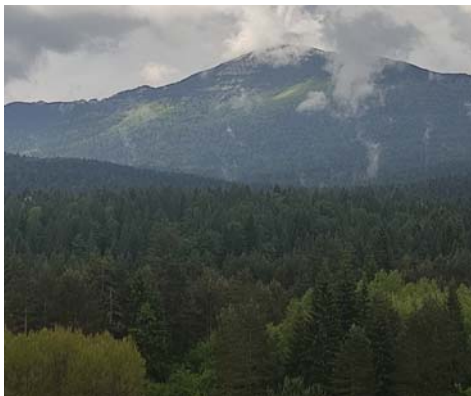
Локалитети: Велико Врело на Кеџманској коси

Домаћин: ШГ „Оштрељ-Дринић“ (Дејан Прошић, дипл. инж. шум.), ручак у мотелу Велико Врело

Фитоценоза: *Abieti-Piceetum*, шума смрче и јеле

Земљиште: лувисол на кречњацима

Фитоценолошки снимак бр. 8

Датум: 09.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

Локалитети: Солила (Борја)

Домаћин: ШГ „Борја“ Теслић (Душко Ђурић, дипл. инж. шум.), ручак у Ловачком дому Миљковача

Фитоценоза: *Abieti-Fagetum serpentanicum*, шума букве и јеле на серпентиниту

Земљиште: еутрични камбисол на перидотитима

Фитоценолошки снимак бр. 9

Датум: 09.06.2023.

Наставници: др Југослав Брујић, др Владимир Ступар, ма Илија Чигоја

Локалитети: Миљковача поток (Борја)

Домаћин: ШГ „Борја“ Теслић (Душко Ђурић, дипл. инж. шум.), ручак у Ловачком дому Миљковача

Фитоценоза: *Erico-Pinetum nigrae (serpentinicum)*, борик црног бора са црњушом на серпентиниту

Земљиште: еутрични ранкер на перидотитима

Фитоценолошки снимак бр. 10

Трећа година

Наставни предмет: Гајење шума 1

Датум: 31.05.2022.

Наставници: др Зоран Говедар

Локалитети: Српске Топлице

Теренска настава из предмета Гајење шума 1 одржана је 07.06.2023. године у Српским Топлицама. Студенти су изводили праксу у шумској култури црног бора. Тема практичног рада се односила на извођење дознаке стабала код високих селективних прореда са избором стабала будућности уз примјену

ИУФРО класификације стабала. Прикупљени теренски подаци обрађени су и упоређивани са ранијим вишегодишњим резултатима добијеним на истој огледној површини.

Наставни предмет: Шумско сјеменарство и расадничарство

Датум: 02.06.2023.

Теренска настава из предмета Шумско сјеменарство и расадничарство, за студенте треће године Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци, одржана је традиционално и ове године, у расадницима Центра за сјеменско-расадничку производњу (ЦСРП) у Добоју. Теренска настава одржана је 02. јуна 2023. године. Наши домаћини су биле колегинице: мр Љубица Лукач, технички директор, Жељана Марковић, дипл. инж. шум., руководилац РЈ „Усора“, мастер инжењер шумарства Драгана Милеуснић, руководилац РЈ „Станови“ и руководилац сјеменског центра Хелена Чолић, дипл. инж. шум.,

уз помоћ и ангажовање својих сарадника запослених у Центру за сјеменско расадничку производњу.

Студенти су имали прилику да се упознају историјом развоја Центра за сјеменско-расадничку производњу о чему је говорио проф. др Милан Матаруга, предметни професор. Затим су се студенти упознали са производњом садног материјала хортикултурног дрвећа и жбуња у расаднику „Усора“.

Након тога, студенти су се у расаднику „Станови“ упознали са процесом дораде шишарица, плодова и сјемена, испитивања квалитета као и са начинима чувања сјемена. Сљедећа активност била је упознавање са најсавременијом линијом за контејнерску прозириводњу садног материјала, радовима у производњи садног материјала у пластенику и на отвореном. Програм теренске наставе обухватио је обилазак клонског теста тополе који је подигнут у сарадњи Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци и ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац и ЦСРП Добој, као организационе јединице у склопу предузећа.

Теренска настава је завршена пријатним дружењем са колегиницама и колегама из ЦСРП Добој. Захваљујемо се колегиницама и колегама из Центра за сјеменско-расадничку производњу Добој на издвојеном времену, несебичном дијељењу знања са нашим студентима и пријатном дружењу које су на крају теренске наставе организовали за нас.

Наставни предмет: Искоришћавање шума 2

Датум: 25.05.2023.

Наставници: др Дане Марчета

Локалитети: Мањача

Теренска настава из Искоришћавања шума 2 одржана је 25.05.2023. године на подручју Г.Ј. Мањача, која припада Ш.Г. Бања Лука. Наставу је водио проф. др Дане Марчета, заједно са сарадницима из ШГ. У склопу наставе студенти су се упознали са организацијом шумског радилишта, оперативним планским документима који су предуслов за извођење радова, као и процесом привлачења и отпреме шумских дрвних сортимената. Студенти су имали прилику да прате рад скидера ЛКТ 81Т и камиона са приколицом МАН ТГА 26.430, који је надограђен хидрауличном дизалицом за утовар дрвета и платформом за транспорт.

Наставни предмет: Шумска фитопатологија + Шумарска ентомологија

Датум: 22-23.05.2023.

За студенте III године Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци одржана је теренска настава из предмета Шумска фитопатологија и Шумарска ентомологија у периоду од 22.5-23.5.2023. године Теренску наставу су водили проф. др Зоран Станивуковић, ред. проф. и сарадник-асистент Ранко Васиљевић. Настава је одржана на подручјима ШГ „Оштрељ-Дринић“ и ШГ „Клековача-Потоци“ Источни Дрвар. Студенти су практично упознати са многобројним болестима које узрокују фитопатогене гљиве, најзначајнијим врстама штетних инсеката, оштећењима која причињавају ови штетни организми у шумским екосистемима као и мјерама борбе против истих.

Наставни предмет: Дендрометрија + Инвентура шума

Датум: 22-23.05.2023.

Наставници: др Војислав Дукић и Срђан Билић

Локалитети: Дринић и Источни Дрвар

Дводневна теренска настава за студенте треће године из наставних предмета Дендрометрија и Инвентура шума одржана је у периоду од 22.5.-23.5.2023. године. Студенти су посјетили привредне шуме ШГ "Оштрељ-Дринић" Дринић и ШГ "Клековача-Потоци" Источни Дрвар. Теренску наставу водили су проф. др Војислав Дукић и асистент Срђан Билић. Циљ теренске наставе је практична примјена усвојених теоријских знања о дендрометријским инструментима које се примјењују за одређивање таксационих елемената оборених и дубећих стабала. Основни задатак за студенте био је да се ураде таксациона снимања на пробним круговима по методикама које се користе у премјеру државних и приватних шума.

Четврта година

Наставни предмет: Заштита шума

Датум: 18.05.2023.

Дана 18.5.2023. године, за студенте IV године Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци одржана је теренска настава из предмета Заштита шума. Теренску наставу су водили проф. др Зоран Станивуковић, ред. проф. и сарадник-асистент Ранко Васиљевић. Настава је одржана на подручју којим газдује шумско газдинство „Оштрељ-Дринић“. На терену студенти су практично упознати са оштећењима која узрокују штетни биотички и абиотички фактори у шумским екосистемима, а која су претходно изучавана на теоријској настави.

Наставни предмет: Политика и организација у шумарству

Датум: 02.06.2023.

У оквиру теренске наставе из предмета Политика и организација у шумарству, студенти IV године, заједно са предметним наставником проф. др Драганом Чомићем, су 02.06.2023. године посјетили ШГ "Градишка" Градишка. Уз велику љубазност директора Славко Шпањића, дипл. инж. шумарства, и његових сарадника, омогућена је посјета просторијама управе ШГ "Градишка", гдје су се студенти упознали са организационом структуром шумског газдинства, начином планирања и реализације активности, новим информационом системом, пословном документацијом, правним актима, систематизацијом радних мјеста, финансијским аспектима и многим другим темама из области економско-организационог рада у оквиру ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Наставни предмет: Уређивање шума II

Датум: 18.05.2023.

Наставници: др Војислав Дукић и Срђан Билић

Локалитети: Дринић

Једнодневна теренска настава за студенте четврте године из наставног предмета Уређивање шума II одржана је 18.5.2023. године у ШГ "Оштрељ-Дринић" Дринић. Теренску наставу водили су проф. др Војислав Дукић и асистент Срђан Билић. Студенти су имали прилику да упознају практично уређивање шума, начине обиљежавања привредне подјеле шума, рад са топографским картама, уређајним елаборатима и шумскопривредном основом. Студенти су имали задатак да у једном одсјеку одреде бонитете за смрчу и јелу те добијене податке упореде са подацима из уређајног елабората и шумскопривредне основе.

УПИС СТУДЕНАТА У АКАДЕМСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ I циклус студија - студијски смјер "Шумарство"

Прва година

1. Алиша Сандро	24. Мандић Бранко
2. Балта Анђело	25. Маринковић Синиша
3. Божић Петар	26. Мехиновић Мирза
4. Видовић Анастасија	27. Милинковић Душан
5. Вишекруна Лука	28. Мићановић Дејан
6. Гајић Миле	29. Мракић Кристијан
7. Грбић Раде	30. Николић Ивица
8. Грубиша Дајана	31. Новаковић Снежана
9. Дмитровић Светозар	32. Пивач Денис
10. Добратић Ана	33. Пиљак Стефан
11. Ђукић Жељко	34. Поповић Славиша
12. Ђукић Миленко	35. Пралица Михајло
13. Еремија Маријана	36. Предић Дајана
14. Ињац Ведран	37. Рајковић Милана
15. Јаворовић Анђелина	38. Средојевић Мирослав
16. Јандрић Никола	39. Стојчевић Ђорђе
17. Јовишевић Горана	40. Тодић Милан
18. Кеџман Немања	41. Трамошљика Дејан
19. Кључевић Дејан	42. Трифкановић Тијана
20. Кузмановић Данислав	43. Ћаласан Матија
21. Кутлача Драгана	44. Цвијановић Саша
22. Лукић-Радановић Лидија	45. Чеко Никола
23. Малешевић Стана	46. Шиканић Лука

Друга година

1. Бабић Миле	7. Војновић Анђела
2. Бајић Саша	8. Вуковић Немања
3. Богданић Зоран	9. Гавришић Илија
4. Божић Бојан	10. Грабовац Никола
5. Бошњак Митар	11. Делић Ахмед
6. Бркљача Миљана	12. Деспот Филип

13. Ђукарић Никола	23. Рогић Северин
14. Кајганић Биљана	24. Савић Никола
15. Ловрић Мирјана	25. Сеизовић Алекса
16. Марјановић Дарио	26. Срдић Огњен
17. Марковић Милан	27. Старчевић Маја
18. Мишић Жељко	28. Стојановић Бошко
19. Павлић Лука	29. Танасковић Далибор
20. Поповић Александар	30. Ћелић Вања
21. Поповић Милица	31. Ченаџија Сања
22. Проле Ања	32. Шушкић Алдин

Трећа година

1. Бањац Драган	9. Марковић Ана
2. Борковић Стефан	10. Мацановић Богдан
3. Бртан Антонио	11. Моравац Јована
4. Вучић Илија	12. Станчић Стеван
5. Гајић Ђорђо	13. Стојановић Марко
6. Ђурић Сандра	14. Тадић Давид
7. Максимовић Стефан	15. Хргић Душанка
8. Малетић Срђан	

Четврта година

1. Берић Стојанка	10. Јањић Раде
2. Боснић Миладин	11. Кнежевић Жељко
3. Васић Новка	12. Крстић Жељана
4. Веселиновић Душко	13. Лончина Драган
5. Врањеш Марко	14. Милошевић Милица
6. Дељак Франциска	15. Пашић Мерзук
7. Драгичевић Наташа	16. Проле Никола
8. Згоњанин Душко	17. Сабљић Татјана
9. Зубац Алекса	18. Сукур Милан

Апсолвенти

1. Авдибашић Кадир	20. Латиновић Данијела
2. Аврам Мирко	21. Лукић Бранка
3. Атлагић Душко	22. Мандић Марина
4. Билаковић Зоран	23. Милаковић Ненад
5. Божић Бориша	24. Миловац Милан
6. Вујнић Младен	25. Милошевић Мартина
7. Делић Лазар	26. Мрђа Биљана
8. Дувњак Милица	27. Орашанин Бојана
9. Дујаковић Ђорђе	28. Пашалић Жељко
10. Ђурђевић Небојша	29. Савковић Давид
11. Живанић Јована	30. Симић Жељко
12. Живковић Јелена	31. Софрић Драган
13. Јовановић Данијела	32. Столица Александра
14. Јукић Фрањо	33. Стругало Огњен
15. Караћ Цвијо	34. Сукњаја Драгана
16. Кељалић Јасмин	35. Трчић Жељко
17. Кењало Михајло	36. Ђурко Марко
18. Кецман Слободан	37. Ђурлић Вања
19. Кољанин Драган	

I циклус студија - студијски смјер "Прерада дрвета"

Прва година

1. Томић Ђуро

Трећа година

1. Црепуља Мирко

Четврта година

1. Малиновић Стефан

Апсолвенти

1. Јокић Анђела	2. Јошиковић Дејан

УПИС СТУДЕНАТА У АКАДЕМСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ II циклус студија

Прва година

1. Ананић Миљан	12. Османчевић Ехлимана
2. Билић Срђан	13. Перић Стефан
3. Братић Филип	14. Попрженовић Сеад
4. Вукелић Томислав	15. Самарџић Асима
5. Ђукић Младен	16. Срдић Љубомир
6. Кецман Рајко	17. Станковић Сретко
7. Ковачевић Зоран	18. Трнинић Александар
8. Курица Биљана	19. Ћетковић Горан
9. Матерић Марко	20. Харбаш Наил
10. Недовић Милица	21. Чолић Биљана
11. Омеровић Емина	22. Шехић Јасмина

Друга година

1. Ахметовић Мирсад	8. Машић Адис
2. Бузацић Свјетлана	9. Мујчић Алдина
3. Велаџић Амир	10. Серхатлић Еда
4. Вуковић Дарко	11. Ћехајић Јусуф
5. Глишић Теодор	12. Ханџић Сенаид
6. Кајкут Славиша	13. Шувалић Един
7. Маглица Јосип	

МАСТЕРИ ШУМАРСТВА

42

Брковић /Франо/ Иво

Датум одбране: 15.12.2022.

Тема: Узгојно-мелиоративне мјере у изданачним састојинама храста китњака у подручју ГЈ "Виленица-Рисовац"

43

Бешо /Шемсудин/ Ајла

Датум одбране: 27.12.2022.

Тема: Квалитативне и квантитативне особине храстових и букових фурнирских трупца

44

Маглица /Анто/ Јосип

Датум одбране: 29.03.2023.

Тема: Поређење продуктивности скидера "Timberjack 350 A" и "Farmer Tree C5D" у сличним састојинским условима

45

Османчевић/Хамдија/ Ехлимана

Датум одбране: 25.04.2023.

Тема: Оптимизација примарне отворености шума у господарској јединици "Грмеч-Јасеница"

46

Марковић /Милан/ Слађана

Датум одбране: 11.05.2023.

Тема: Зависност карактеристика подмлатка букве од станишних и састојинских услова у ПЈ „Димитор“

47

Ханџић /Таиб/ Сенаид

Датум одбране: 23.06.2023.

Тема: Продуктивност привлачења дрвета скидером Timberjack 240A при сортиментном методу рада на дужим дистанцама

48

Матерић /Јово/ Марко

Датум одбране: 23.06.2023.

Тема: Анализа структурних елемената и природно подмлађивање прашумских типова састојина букве и јеле на планинама Јадовник и Луњевача

49

Ступар /Милорад/ Мирослав

Датум одбране: 23.06.2023.

Тема: Развојне фазе у прашуми Лом

50

Билић /Драган/ Срђан

Датум одбране: 03.07.2023.

Тема: Динамика развоја и одумирања стабала у прашуми Јањ

51

Глишић /Горан/ Теодор

Датум одбране: 26.09.2023.

Тема: Стање и газдовање популацијом шакала (*Canis aureus* L.) на подручју Посавине у Републици Српској

52

Вуковић /Здравко/ Дарко

Датум одбране: 26.09.2023.

Тема: Историјат и упоредна анализа ловног законодавства Републике Српске и Србије

53

Мрзић /Здравко/ Јовица

Датум одбране: 02.11.2023.

Тема: Варијабилност дуглазије (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) у провенијентном тесту "Црна Локва" – ШГ "Градишка"

ДИПЛОМИРАНИ СТУДЕНТИ

По новом наставном плану (Болоња)

180 ECTS и 240 ECTS

290

Ковачевић /Јово/ Огњен

Тема: Стање и газдовање ловиштем "Пастирево" Добрљин

Датум одбране: 11.11.2022.

291

Кељалић /Фикрет/ Јасмин

Тема: Стање и потенцијали ловишта "Јајце"

Датум одбране: 11.11.2022.

292

Јовичић /Радомир/ Слађана

Тема: Карактеристике осам клонова тополе за биомасу у клонском тесту у ЦСРП Добој

Датум одбране: 15.11.2022.

293

Делић / Жарко/ Лазар

Тема: Процјена статичке стабилности стабала платана помоћу акустичног томографа

Датум одбране: 16.11.2022.

294

Јукић /Нико/ Фрањо

Тема: Могућности обнове и унапређења стања урбаног зеленила Жепча

Датум одбране: 13.12.2022.

295

Мрђа /Драгољуб/ Биљана

Тема: Шума и одрживи развој у процесу климатских промјена

Датум одбране: 22.12.2022.

296

Ђукарић /Милорад/ Владимир

Тема: Анализа газдовања ловиштем "Омар"

Датум одбране: 11.05.2023.

297

Ђурко /Бранко/ Марко

Тема: Избор врсте прореда у шумској култури црног бора (*Pinus nigra* Arn.) на подручју ПЈ "Лисина" у ШГ "Горица" Шипово

Датум одбране: 29.06.2023.

298

Јовановић /Јован/ Данијела

Тема: Анализа газдовања ловиштем "Мајна"

Датум одбране: 03.07.2023.

299

Софрић /Зоран/ Драган

Тема: Стање и потенцијали привредног ловишта "Борја"

Датум одбране: 03.07.2023.

300

Столица /Божо/ Александра

Тема: Могућности унапређења стања и функција урбаног зеленила општине Билећа

Датум одбране: 04.07.2023.

301

Божич /Јован/ Бориша

Тема: Анализа стања елемената одводње на шумском путу

Датум одбране: 05.07.2023.

302

Атлагић /Жељко/ Душко

Тема: Штете у шуми настале дјеловањем штетних фактора биотичке природе на подручју ШГ „Оштрељ-Дринић“

Датум одбране: 28.08.2023.

303

Милаковић /Драган/ Ненад

Тема: Пољска клијавост линија полусродника Панчићеве оморике

Датум одбране: 22.09.2023.

304

Јокић /Драго/ Анђела

Тема: Квантитативно и квалитативно искоришћавање храстових тупаца у савременом погону за прераду дрвета

Датум одбране: 29.09.2023.

305

Сукњаја /Драган/ Драгана

Тема: Употреба акустичног томографа за процјену квалитативне структуре четинара из прашуме Јањ

Датум одбране: 11.10.2023.

306

Ђурђевић /Недељко/ Небојша

Тема: Стање и природно обнављање храста китњака на подручју парк шуме Старчевица

Датум одбране: 26.10.2023.

НАЈБОЉИ СТУДЕНТИ У АКАДЕМСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ

Списак студената генерације уписаних у академској 2023/24. години са најбољим оствареним успјехом у академској 2022/23. години и списак најбољих дипломаца на I и II циклусу студија на промоцији дипломаца академске 2022/23. године.

Прва година

Митрић Анђела

Број индекса: 2866

Укупан број освојених бодова на квалификационом испиту 92,72

Друга година

Мандић Бранко

Број индекса: 2828

Просјечна оцјена у току студија: 9,73

Укупно положено испита: 11

Трећа година

Савић Никола

Број индекса: 2774

Просјечна оцјена у току студија: 9,04

Укупно положено испита: 23

Четврта година

Моравац Јована

Број индекса: 2763

Просјечна оцјена у току студија: 9,41

Укупно положено испита: 34

Апсолвент

Берић Стојанка

Број индекса: 2685

Просјечна оцјена у току студија: 9,38

Укупно положено испита: 42

Најбољи дипломирани студент I циклуса студија на промоцији дипломаца академске 2022/23. године

Столица Александра

Просјечна оцјена у току студија: 8,31. Дипломирала 04. јула 2023. године

Најбољи дипломирани студент II циклуса студија на промоцији дипломаца академске 2022/23. године

Билић Срђан

Просјечна оцјена у току студија: 9,83. Одбранио мастер рад 03. јула 2023. године

САВЕЗ СТУДЕНАТА ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА

Као и претходних година, традиција успјешног рада ССШФ-а наставила се и у току 2022/2023. године. И ове године ССШФ је својим радом показао да заслужује повјерење студената. Ова студентска организација иницира и води доста активности које су усмјерене како на рјешавање студентских питања, тако и организовањем разних манифестација битних за студенте, јер им проширују видике како у науци коју изучавају, тако и у приватном животу

Прва наша активност у организацији ССШФ била је у сарадњи са Шумарским факултетом и Студентским парламентом Универзитета у Бањој Луци је прослава осмог марта на нашем факултету. Том приликом обрадовали смо све студенте, професорице и административно особље нашег факултета, надамо се да ће оваква активност прећи у традицију.

Традиционално годинама уназад, почетак априла мјесеца је резервисан за Студентске спортске игре у организацији Студентског парламента Универзитета у Бањој Луци. Такође, као и сваке године до сад, учешће у овој манифестацији узели су студенти Шумарског факултета. Упркос великој борби, жељи и залагању студената на овом такмичењу, нису успјели остварити велики успјех у екипним спортовима.

Традиционално окупљање и дружење студената тзв. „Агрономијада“ ове академске године је одржано у Охриду (Сјеверна Македонија). Осим склапања нових пријатељстава, размјене научних искустава и доброг провода, наши студенти нису успјели остварити веће резултате.

Студенти Шумарског факултета Универзитета у Бањој Луци, у сарадњи са ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, ШГ „Бања Лука“ Бања Лука, пошумљавали су голети садњом садница храста китњака у шумама посебне намјене у којим управља наведено шумско газдинство. Пошумљавање је урађено 27. априла 2023. године у привредној јединици „Старчевица – Бјељевине“. Студенти су посадили око 1.000 садница храста китњака. Садњом садница китњака настоји се побољшати састав, односно, разноликост шуме посебне намјене. Захваљујемо се ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, ШГ „Бања Лука“, Бања Лука на сарадњи и радујемо се будућим заједничким подухватима.

У мјесецу августу одржана је Универзијада, традиционално мјесто окупљања на Тјентишту. Поред доброг провода и упознавања са другим студентима наши студенти су постигли значајне резултате, гдје је наш колега Цвијо Караћ освојио златну медаљу у шаху, а мало је недостајало да освојимо и друго злато, али нажалост, срећа није била наш савезник, па смо освојили друго мјесто у баскету 3X3.

Годину завршавамо са новом традицијом за наше студенте, а то је студентски шаховски турнир ШУМАРСТВО ОПЕН, гдје је почело владати велико интересовање наших студената за овим спортом. Другу годину за редом организујемо овај турнир са Шумарским факултетом и Гамбитом. Наши студенти су остварили значајне резултате и надамо се да ће овај турнир постати бренд нашег факултета.